

Naturlige tilsætningsstoffer kan fremme produktionen

Det anerkendte danske blad til svineproducenter, *Hyologisk*, har netop udgivet en artikel med fokus på Nor-Feeds naturlige tilsætningsstoffer og deres egenskaber i bl.a. svineproduktionen.

Du kan læse hele artiklen her:

Naturlige tilsætningsstoffer kan fremme produktionen

Dansk firma tror på effekten af forskellige tilsætningsstoffer og forblandinger

tekst THEA KVIST LINDGAARD, HYOLOGISK

Der er i disse år stigende fokus på problematikken i anvendelsen af antibiotika i svineproduktionen, ikke kun i Danmark, men også i flere og flere andre lande. Presset øges på svineproducenterne for at få dem til at reducere brugen, og det får, ikke uventet, svineproducenterne og deres rådgivere til i stigende grad at se på, hvad man så kan bruge i stedet.

Et af de områder, der i den forbindelse rundt omkring i verden nu ses mest på, er anvendelsen af botanisk-baserede tilsætningsstoffer og fodermidler, også kaldet phytobiotika eller phytoadditiver. Der forskes meget på området, og der udkommer verden over artikler, som fortæller om brugen af sådanne botaniske elementer. Nogle interessante eksempler er druer til rødvinproduktion, hvidløg eller citrusfrugter. Firmaet Nor-Feed udnytter alle disse naturlige elementer i deres produkter, som har vist deres værd i blandt andet svineproduktionen.

Hvorfor planter

- Planter er i tusindvis af år blevet brugt som medicin både til at forebygge og kurere sygdomme, og det er ikke uden grund, forklarer direktør i Nor-Feed, Troels Elgaard.

- Planter indeholder mange aktivstoffer, som har mange forskellige effekter. I for eksempel et land som Indien, hvor kvinderne får mange børn, er det meget brugt, at de spiser bukkehornsfrø for at øge deres mælkeproduktion, og da mennesker og svin fysiologisk set ligger meget tæt op ad hinanden, kan det med rimelighed antages at have en tilsvarende effekt på søer, mener Troels Elgaard.

- Teorien om at det virker, er ikke bare noget vi griber ud af den blå luft. Ikke blot bekræfter den videnskabelige litteratur at de botaniske elementer, vi arbejder med, har nogle interessante effekter, men vi verificerer dem altid hos både danske og udenlandske landmænd. Vi analyserer i øvrigt løbende vore produkter for deres indhold af de relevante aktivstoffer på akkrediterede laboratorier i både Danmark og udlandet, siger Troels Elgaard.

- Efter min mening bliver der større og større grund til at man selv eller ens foderstofleverandør, tilføjer noget ekstra til sit foder. Tidligere havde både KFK og DLG forsøgsgårde, hvor der blev gjort meget ud af at afprøve forskellige tilsætningsstoffer. Man kan vel sige, at der op til omkring årtusindskiftet på foderstofmarkedet var andre konkurrenceforhold end nu, og konkurrenceparametrene var flere. Med koncentrationen i foderstofbranchen har den måske fået mindre tilskyndelse til selv at undersøge effekterne af forskellige tilsætningsstoffer, og det har jo nok været med til at forsinke udbredelsen af for eksempel de botaniske tilsætningsstoffer. Men udbredelsen kommer jo løbende, blandt andet fordi flere og flere svineproducenter og også deres forskellige rådgivere læser mere og mere for selv at tage stilling til problematikken og mulighederne, mener Troels Elgaard.

Mange forskellige produkter

I alt har Nor-Feed fem forskellige produktlinjer med forskellige egenskaber. Fælles for dem alle er dog, at det hele er baseret på naturlige tilsætningsstoffer, som alle er plantebaserede.

- Vore produkter skal blandt andet være med til at få grise til at vokse hurtigere, give højere sundhed og en bedre foderudnyttelse. Store mængder international litteratur indikerer, at interessante tilsætningsstoffer kan baseres på aktivstoffer som saponiner, altså på naturligt fladeafspændende elementer, der vil forbedre effektiviteten af dyrenes foderudnyttelse – noget der ikke er blevet mindre relevant nu, hvor foder er blevet så dyrt, forklarer Troels Elgaard.

- En af vores særlige fokusområder, er naturlige antioxidanter. Internationalt er der stor interesse for netop antioxidanter til både mennesker og dyr, og da 90 procent af vores produkter sælges til udlandet, er det naturligvis et vigtigt område for os. Man ved, at befolkningen i eksempelvis Sydfrankrig lever af forholdsvis fed mad, men det er ikke noget der påvirker deres levealder. Druer indeholder mange antioxidanter, og netop i Frankrig er det kutyme at drikke vin dagligt. Det er det meget omtalte fænomen det ”franske paradoks” siger Troels Elgaard.

- Af andre antioxidanter findes der både C- og E-vitaminer, hvor vi i Danmark ikke har for vane at tilsætte C-vitamin, men det mener jeg er en fejl. I udlandet er den samtidige tilsætning af vitaminerne C og E til foder meget anvendt, specielt i perioder hvor dyrene er stressede. I sådanne perioder kan der være brug for ekstra antioxidanter. For eksempel i forbindelse med fravæning, eller de sidste tre uger inden slagtning. Her får slagtesvinene gradvist mindre og mindre plads i takt med væksten, og det kan udløse aggressivitet. Mange internationale rapporter understøtter, at tilsætning til grisenes foder eller drikkevand, af bestemte naturlige antioxidanter reducerer denne aggressivitet.

- En anden ting vi er meget interesserede i, er de naturlige antibakterielle midler. I forsøget på at nedbringe medicinforbruget er disse af interesse for de fleste landmænd. Der findes flere naturlige, bredspektrede produkter, der har disse egenskaber. Blandt andet er både hvidløg og middelhavskrydderier som rosmarin, oregano og timian kendt for deres særlige antibakterielle egenskaber, og kan blandt andet være effektive mod diarré. Desuden får de grisene til at spise mere. Vi kender selv duften af middelhavskrydderierne, som vi forbinder med pizza, smiler Troels Elgaard.

En ekstra bonus ved visse elementer fra planter, er ifølge Troels Elgaard, at de kan forbedre staldmiljøet væsentligt og gøre gyllen mere homogen, da det kan være med til binde kvælstof.

Planteprodukter til økologi

Hos Vestjyllands Andel er produkterne fra Nor-Feed særligt interessante i forbindelse med deres økologiske foder.

- Vi bruger en del af produkterne fra Nor-Feed, blandt andet i de fleste af vores tidlige fravænningsblandinger til smågrise under seks kg. Desuden er nogle af dem rigtig gode alternativer til syntetiske antioxidanter og syrer i vores økologiske blandinger, da vi her har meget begrænsede muligheder for traditionelle tilsætningsstoffer. Særligt rosmarin er noget vi bruger rigtig meget som en naturligt antioxidant i vores økologiske foder, forklarer produktchef hos Vestjyllands andel, Torben Jensen.

- Hos de konventionelle producenter, er det særligt slagtesvinene der har nytte af produkterne, da flere af planterne har en beroligende virkning på grisene, siger han og tilføjer:

- Selvom vi ikke har tal, der viser effekten af vort foder med Nor-Feeds produkter, så er jeg overbevist om at de er gode tiltag med mange muligheder. Det er gode varer, der helt sikkert påvirker dyrene i positiv retning, og vi har mange gode oplevelser med det økologiske foder, som grisene fungerer rigtig godt på, så jeg er helt tryk ved at bruge dem. Dog skal det nævnes, at selv om det fungerer rigtig godt i en besætning, er det ikke sikkert der kan ses nogen effekt i en anden besætning. En ting er dog helt sikkert, det kan ikke gøre nogen skade, tværtimod. Og så er det billigere end mange andre produkter, da der ikke bliver brugt penge på markedsføring af produkterne, og der er ingen fancy indpakning, oplyser Torben Jensen.

Kilde: Hyologisk, okt. 2012, <http://www.hyologisk.dk/artikel?id=72071>